

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ZÁJMOVÉ VZDĚLÁVÁNÍ

„I Z NÁS BUDOU
DOSPĚLÍ“

ZÁKLADNÍ ŠKOLA VRČEŇ,
OKRES PLZEŇ – JIH, PŘÍSPĚVKOVÁ
ORGANIZACE

Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání
Školní družina ZŠ Vrčeň

1. Identifikační údaje

1.1 Název ŠVP:

Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání

1.2 Předkladatel - údaje o škole

Základní škola Vrčeň, okres Plzeň – jih, příspěvková organizace

Vrčeň 43, 335 41 Vrčeň

Mgr. Pavel Maršalík - ředitel školy

371 591 563

zs@vrceň.cz

www.vrceň.cz

IČ: 75 00 50 00

IZO: 115 500 235

RED – IZO: 600 070 409

Koordinátor tvorby ŠVP: ředitel školy

1.3 Zřizovatel

Obec Vrčeň

Vrčeň 1, 335 41 Vrčeň

371 591 447

1.4 Platnost dokumentu

Dokument platí od 1.9.2018.

Č.j.: 150/18

31.srpna 2018

Schválen školskou radou dne 31.srpna 2018.

Podpis:

Razítko:

Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání

Školní družina ZŠ Vrčeň

2. Charakteristika školní družiny a ŠVP

Školní družina při Základní škole ve Vrčeni má prostory v přízemí školní budovy. Jde o málotřídní školu s 1. – 5.ročníkem, kde se slučují ročníky dle počtu žáků, navštěvovanou místními žáky a žáky z okolních obcí. Školní družina je rozdělena do oddělení. Počet oddělení je ustanoven ředitelem školy podle počtu přihlášených žáků. V každém oddělení pracuje jedna paní vychovatelka. Kapacita školní družiny je 75 žáků s platností od 1.9.2017. Školní družina zabezpečuje smysluplné vhodné a vědomé využití volného času dětí.

Účastníky zájmového vzdělávání jsou žáci; účastníky mohou být také pedagogičtí pracovníci, zákonní zástupci nezletilých účastníků, popřípadě další fyzické osoby.

Veškeré činnosti ve ŠD jsou dány Vyhláškou č. 74/2005 Sb. ve znění pozdějších předpisů. Navazují na bohaté zkušenosti z výchovné práce vychovatelek. Velký důraz klademe na spolupráci s kolegy a kolegyněmi z 1. stupně (zastupování, předávání si zkušeností, pomoc při větších akcích ŠD), s rodiči (sponzorská pomoc, organizační pomoc při zajištění některých akcí).

Činnosti v ŠD jsou zejména pravidelné, příležitostné akce a nabídka spontánních aktivit, zaměřených na rozvoj pohybových, estetických a intelektuálních oblastí, ale také na respektování odlišností mezi dětmi a prevenci negativních jevů v dětském kolektivu (ničení hraček, nevhodná neslušná slova, šikana a neochota spolupracovat). Dále také umožňujeme odpočinkové činnosti a přípravu na vyučování.

Snažíme se vést děti ke vzájemné slušnosti, k ohleduplnosti k dětem i k dospělým, ke starým lidem, respektovat se a navzájem si pomáhat.

Všechny aktivity jsou přizpůsobeny věku a momentální náladě dětí. Vykonávají je dobrovolně, na základě vzbuzeného zájmu a motivace, měly by jim přinášet kladné emoce, radost a uspokojení.

ŠVP pro školní družinu ZŠ Vrčeň vychází ze Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání Základní školy Vrčeň, okres Plzeň – jih, příspěvková organizace.

Klidná, rodinná škola, otevřená všem dětem a rodičům. Cílem je usnadnit dětem přechod z MŠ na 1. stupeň ZŠ a připravit děti na vstup na 2. stupeň ZŠ.

Jsme školní družinou bez konkrétního zaměření.

3. Cíle vzdělávání ve školní družině

Cílem vzdělávání ve ŠD jsou spokojené děti, vedené vychovatelkami k jejich rozvoji v oblasti sociální, mravní, znalostní i duchovní, tak, aby toto vedení pro ně bylo přínosem v jejich společenském i osobním životě.

Cílem vzdělávání dle ŠVP je zdravý fyzický i psychický vývoj dítěte, který by mu umožňoval získat učení a poznání osvojování dovedností a získávání postojů.

Vzdělávání vedeme v duchu demokracie, základních lidských práv a svobod. Své působení zaměřujeme na poznávání a ochranu životního prostředí, zdravého životního stylu, poznávání místních i cizích tradic.

Upevňujeme zásady slušného chování (úcta, pozdrav, poděkování, prosba, omluva), vztahů mezi dětmi (odhalování a zamezování šíření šikany).

Vedeme žáky k ohleduplnosti, k dospělým, ke starým lidem, k respektu k jiným a učíme žáky navzájem si pomáhat. Učíme žáky uplatňovat svůj názor a respektovat názor jiných.

Vytváříme povědomí o vlastní sounáležitosti se světem.

V souladu s těmito cíli vedeme žáky k vhodnému a vědomému využívání volného času.

Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání
Školní družina ZŠ Vrčeň

3.1 Vzdělávací cíle

Tato kapitola je kopíí ze vzdělávacího programu základní školy.

Cíl	Prostředek k dosažení cíle
Umožnit žákům osvojit si strategie učení a motivovat je pro celoživotní učení	<ul style="list-style-type: none"> • Dodávat dostatek informačních zdrojů a učebních impulsů (nabídek) - knihovna, internet, exkurze, školní a třídní knihovny • Propojovat informace se skutečným životem, reakce na práce dětí • Pracovat s informacemi • Vést k samostatnosti, organizovat vlastní činnosti • Vytvářet vlastní úsudek, iniciativu, tvořivost, zodpovědnost • Zlepšovat komunikační dovednosti, spolupráce, práce v týmu • Pociťovat smysl vlastní práce • Účastnit se na organizaci vzdělávání • Pracovat v motivujícím prostředí • Pracovat s přiměřeným učivem • Hodnotit formou zpětné vazby, sebehodnocení • Poukazovat na to, co žák zvládá • Vychovávat bez situací nerovnosti a ponižení • Nastavovat dílčí cíle • Zařazovat metody, které podporují zvědavost • Využívat kladného hodnocení • Podporovat motivaci k učení • Být osobním příkladem
Podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> • Nepředkládat poznatky žákům v hotové podobě. • Uplatňovat mezipředmětové vztahy • Přecházet od frontálního vyučování k aktivizujícím metodám • Organizovat praktická cvičení • Uplatňovat základní myšlenkové operace- srovnávání, třídění, analýzy, syntéza, zobecňování, abstrakce • Rozvíjet schopnosti logického uvažování
Vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci	<ul style="list-style-type: none"> • Vytvořit prostor pro střetávání a komunikaci různými formami (ústně, písemně, výtvarnými prostředky, pomocí technických prostředků apod.) • Dodržovat etiku komunikace (věcnost, naslouchání, prostor pro různé názory, respektování originálních, nezdařených aj. názorů) • Budovat základ spolupráce a společného prožívání • Poznávat sebe a vztahy k jiným • Pracovat v týmu • Kultivovat slovní a mimoslovní projev
Rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých	<ul style="list-style-type: none"> • Určit jasná pravidla pro soužití v celé škole – práva, povinnosti, sankce • Pracovat v atmosféře demokracie a přátelství • Kooperativně vychovávat, spolupracovat ve výuce • Mít osobní odpovědnost za výsledky společné práce • Spolupracovat s učiteli a podílet se na řízení školy • Spolupracovat s rodiči a dalšími partnery

Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání
Školní družina ZŠ Vrčeň

<p>Připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a plnili své povinnosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Učit se samostatně rozhodovat a nést důsledky za svá rozhodnutí • Demokracii a svobodu nezaměňovat za anarchii • Nutně dodržovat mravní hodnoty a slušné jednání • Vhodnou formou prosazovat své zájmy • Učit se argumentovat přiměřeně ke svému věku
<p>Vytvářet u žáků potřeb projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací; rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i k přírodě</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Učit se chápat bohatství a složitost citového života, rozvíjet citovou otevřenost vůči podnětům z prostředí, ve kterém žijí • S pomocí dospělých řešit své citové vztahy a citlivě usměrňovat • Učit se otevřeně a kultivovaně projevovat své city • Učit se ohleduplnému a citlivému vztahu k lidem, k přírodě a ke kulturním a etickým hodnotám
<p>Učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Používat bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení • Vychovávat k odpovědnosti za svou osobu a své zdraví • Dodržovat pravidla práce s náčiním a pomůckami • Chránit zdraví své i druhých • Chránit životní prostředí • Dodržovat kulturní a společenské hodnoty • Zlepšit sebeovládání, sebehodnocení, sebeuspokojení a sebeúctu, sebevědomí • Oceňovat výsledky druhých • Dodržovat základní hygienické návyky • Zapojit se do ekologického třídění odpadu • Působit v prevenci sociálně patologických jevů (drogy, alkohol, násilí, šikana,...)
<p>Vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Respektovat přesvědčení druhých lidí • Empatie – vcítit se do pocitů druhých • Vážít si hodnot druhých • Respektovat individuální rozdíly žáků • Poskytovat pomoc a chovat se zodpovědně • Respektovat a chránit naše tradice, kulturní a historické dědictví • Zapojovat se do kulturního dění školy, obce • Respektovat národnosti menšiny a jejich kulturu
<p>Pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Diskutovat o výsledcích své práce • Umět pracovat s vlastní chybou • Sledovat vlastní pokrok • Účastnit se v celorepublikových soutěžích – seberealizace žáků • Umět přijmout hodnocení od druhých, umět se vypořádat se stresem, vyrovnat se s nedostatky či neúspěchy • Znat své možnosti (nepodceňovat se)

Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání

Školní družina ZŠ Vrčeň

3.2 Výchovně vzdělávací strategie

Jde o strategie celoškolské. Strategie uvádí, jaké postupy, metody a formy práce, příležitosti a aktivity budou uplatňovat (využívat) všichni vyučující školy, bez ohledu na to, jaký vyučovací předmět učí. Tyto strategie jsou cíleně směřovány k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků a procházejí celým výchovným a vzdělávacím procesem ve škole. Byly projednány a odsouhlaseny všemi pedagogy školy, všichni je tedy budou respektovat a dle možností uplatňovat ve svém působení na žáky.

Strategie jsou členěny podle toho, kterou z klíčových kompetencí rozvíjejí přednostně, je však zcela jasné, že jednotlivé výchovné a vzdělávací strategie směřují současně k více klíčovým kompetencím.

Klíčové kompetence v jednotlivých zájmových činnostech

Klíčovými kompetencemi se utváří profil absolventa naší školy (znalosti, schopnosti, dovednosti a postoje). Školní družina je součástí školy, a proto jsou klíčové kompetence stejné jako u základní školy.

Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání naplňuje klíčové kompetence stanovené rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání v následujících oblastech:

- Kompetence k učení
- Kompetence k řešení problémů
- Kompetence komunikativní
- Kompetence sociální a personální
- Kompetence občanské
- Kompetence pracovní

4. Délka vzdělávání

Příhlášku k zájmovému vzdělávání podává zákonný zástupce žáka na počátku školního roku. Délka vzdělávání ve školní družině trvá 1 (jeden) školní rok. Zájmové vzdělávání končí vždy na konci školního roku. Doklad o ukončení vzdělávání není na konci školního roku vydáván.

Ranní družina (6,30 – 7,30 hodin), polední provoz (11,30 – 13,00 hodin stanoveno rozvrhem hodin), odpolední družina (13,00 – 16,30 hodin).

Družina vykonává činnost ve dnech školního vyučování a o školních prázdninách. Po projednání se zřizovatelem může ředitel školy přerušit činnost družiny v době školních prázdnin. Družina může vykonávat činnost i ve dnech pracovního volna. Družina umožňuje odpočinkové činnosti a přípravu na vyučování.

5. Formy vzdělávání

Družina pracuje podle celoročního vzdělávacího plánu zájmových činností, se kterými jsou děti seznamovány aktuálně na viditelném místě.

Školní družina je školské zařízení výchovy mimo vyučování. Není pokračováním školního vyučování a není chápána ani jako pouhá sociální služba - hlídání dětí. Respektuje touhu dětí po přirozeném pohybu a volnosti, zvláště po skončení celodenního vyučování. Pracuje formou odpočinkových, rekreačních a zájmových činností. Mezi zájmové činnosti jsou zařazeny pracovní, výtvarné, přírodovědné, hudební, sportovní a společenské činnosti. Ty mohou probíhat jako plánované, ale i formou příležitostních neplánovaných akcí. Je ponechán dostatečný prostor k spontánním a příležitostným činnostem dětí.

Formy vzdělávání dle vyhlášky o zájmovém vzdělávání:

Zájmové vzdělávání lze uskutečňovat zejména těmito formami:

- příležitostnou výchovnou, vzdělávací, zájmovou a tématickou rekreační činností nespojenou s pobytem mimo místo, kde právnická osoba vykonává svoji činnost školského zařízení pro zájmové vzdělávání
- pravidelnou výchovnou, vzdělávací a zájmovou činností

Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání

Školní družina ZŠ Vrčeň

- osvětovou činností včetně shromažďování a poskytování informací pro děti, žáky a studenty, popřípadě i další osoby a vedení k prevenci sociálně patologických jevů
- individuální práci, zejména vytvářením podmínek pro rozvoj nadání dětí, žáků
- využitím otevřené nabídky spontánních činností

- HRA – pro ŠD dominantní
- SKUPINOVÉ ČINNOSTI – soutěže, závody
- PROJEKTY - upevňování tradic
- VÝLETY, EXKURZE
- VYCHÁZKY – POZOROVÁNÍ
- SPORTOVNÍ SOUTĚŽE
- PRAKTICKÉ DOVEDNOSTI - venku i ve třídě
- NÁSTĚNKY
- KOMUNIKACE
- ROZHOVORY
- INDIVIDUÁLNÍ PŘÍSTUP
- CHARITATIVNÍ AKCE
- RÉBUSY, KVÍZY, DOPLŇOVAČKY, KŘÍŽOVKY, TESTY
- DRAMATICKÁ VÝCHOVA, PRÁCE S LITERATUROU

Formy k dosažení cílů vzdělávání

Vzdělávání ve školní družině se uskutečňuje formou pravidelné výchovně vzdělávací činnosti, zájmové činnosti a příležitostnými akcemi s nabídkou spontánních aktivit. Má umožnit žákům odpočinek i přípravu na vyučování. Podle charakteru a cílů činností využívají vychovatelky vhodné metody a formy práce.

Odpočinkové činnosti – aktivní odpočinek, klidové činnosti, spontánní aktivity, klidové činnosti po obědě, vlastní aktivity dětí, čtení, stolní hry, poslechy, společenské hry

Pravidelná činnost (vzdělávací, výchovná, zájmová) – je dána týdenní skladbou zaměstnání

Příprava na vyučování – domácí úkoly, didaktické hry, tématické vycházky, upevňování a rozšiřování poznatků získaných ve školním vyučování

Spontánní aktivity – každodenní individuální klidové činnosti, pobyt venku

Příležitostné aktivity – besídky, výlety, divadelní představení, akce s účastí rodičů

Metody a formy

- Beseda, rozhovor, diskuse
- Didaktické hry
- Soutěže, pracovní listy, doplňovačky
- Dramatizace, četba, řízený rozhovor, poslech
- Výtvarné techniky (kresba, malba, koláž,...)
- Zpěv, tanec, doprovod písní
- Vycházky (přírodovědné, turistické, tělovýchovné, poznávací,...)
- Sportovní hry, pohybové hry, soutěže
- Sáňkování, bobování
- Výstavy
- Vyprávění
- Výroba dárků
- Pohybové aktivity
- Poznávání rostlin a živočichů
- Relaxace
- Dílny
- Skupinové a individuální práce, práce pro dobročinné akce, školní akce, akce obce

Základní prostředkem práce ve školní družině je hra, která přináší kladné emoce, navozuje nové zážitky – výchova zážitkem. Účastníky obohacuje jejich sebepoznáním, rozšiřuje vědomosti a dovednosti. Strategie pedagogické práce je respektování požadavků pedagogiky volného času. Dodržujeme dobrovolnost, zajímavost a zájmovost, přirozenou aktivitu, citlivost a citovost, prostor k seberealizaci.

Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání

Školní družina ZŠ Vrčeň

6. Obsah a časový plán vzdělávání

ŠVP ŠD vychází ze Školního vzdělávacího programu Základní školy Vrčeň. Obsah vzdělávání je rozdělen do čtyř tematických celků, které jsou určovány ročním obdobím, podzimem, zimou, jarem a létem. Jednotlivé celky jsou časově upravovány podle našich potřeb, mohou být i aktuálně posunuty. Školní období proto není v přesném souladu s kalendářním obdobím. Vzdělávání probíhá při pravidelných příležitostných i spontánních činnostech.

Program slouží vychovatelkám jako vzor pro přípravu činností. Některé akce mohou být vynechány pro obměnu.

Roční plán a týdenní plány vypracovává pro celou ZŠ ředitel školy. Do nich zahrnuje akce ŠD. Vychovatelky společně s dětmi připravují týdenní programovou nabídku, která je vyvěšena na nástěnce ŠD.

Program školní družiny respektuje projekty školy a škola respektuje program školní družiny. Činnosti k daným tématům projektů se vhodným způsobem promítají v průběžné práci a životě ŠD. Každoročně se vychovatelky snaží obměňovat aktivity, které doprovázejí jednotlivé projekty, bloky i běžný průběh roku.

Ve vztahu s rodiči usilujeme o přátelské vytváření vztahu mezi rodiči a družinou, zveme rodiče na společné akce.

Zájmová činnost výtvarná

- rozvoj estetického citění dětí
- volba témat podle ročních období, tradic, svátků (malba, kresba na určitý námět i volné koláže)
- využívání netradičních technik

Zájmová činnost pracovní

- práce s papírem (lepení, stříhání, skládání, vystřihovánky)
- práce s textilem (šití, lepení, stříhání)
- práce s přírodním materiálem (rozvoj fantazie dětí)
- péče o květiny a zahradu
- výroba dárek (pro rodiče, budoucí prvňáky)
- práce se stavebnicemi a tvoření v písku (na dané téma či podle fantazie)
- základy šití, vyšívání, drhání
- prostorové výrobky (různé materiály i náměty)

Zájmové činnosti literární a jazykové

- vyprávění
- četba hlasitá
- individuální čtení
- poslech pohádek i jiných žánrů (televize, video, magnetofon, CD)
- využití encyklopedií a časopisů
- volná improvizace, dramatizace (divadlo)
- zařazování jazykových her (slovní fotbal) a soutěží
- seznamovací hry (vztahy mezi dětmi)

Zájmové činnosti tělovýchovné a rekreační

- vycházky do přírody a okolí školy
- pobyt na školní zahradě (soutěže, hry a závody)
- pobyt v tělocvičně (míčové hry, gymnastika, procvičování obratnosti, vytrvalosti, pohybové hry podle zájmu dětí)
- hry na sněhu (sáňkování, bobování, stavby ze sněhu)

Zájmové činnosti společensky prospěšné

- seznámení s prostory družiny, vzájemné seznámení dětí, seznámení s chováním v prostorách družiny, jídelny
- upevňování vztahů (zdravení, oslovování, ochota pomoci)
- vést děti k pořádku, úklidu, k práci pro všechny (předvánoční a předprázdninový úklid)

Zájmové činnosti přírodovědné

- vést děti k ochraně životního prostředí
- péče o květiny a zahradu (pozorování rostlin)
- vycházky do přírody (pozorování, ochrana)
- péče o krmítka
- přírodovědné hry
- třídění odpadu

Zájmové činnosti hudební

Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání **Školní družina ZŠ Vrčeň**

- zpěv písní, rytmická říkadla (tradice, různá témata)
- taneční a pohybové vyjádření dětí (tanečky, pohybové vystoupení na besídce)
- poslech hudby různých žánrů
- sólový zpěv (soutěž – DO-RE-MI)

Odpočinkové činnosti

- klid po obědě
- četba pohádek, příběhů na pokračování
- poslech, sledování pohádek a dětských příběhů
- rozhovory klidové společenské (stolní) hry podle přání dětí

Příprava na vyučování

- po dohodě s rodiči, jinak práce s encyklopediemi, četba, hra na školu, procvičování učiva formou her a soutěží

Informační a komunikační technologie

- základy práce s počítačem (využití zákl. funkcí, dodržení zákl. pravidel bezpečné práce s hardwarem i softwarem, ochrana dat před poškozením, ztrátou, zneužitím)
- vyhledávání informací a komunikace (komunikace s internetem)
- zpracování a využití informací (práce s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru). - informační gramotnost již u dětí od 6 let.

Důležitou úlohu má ŠD i v prevenci a potlačování sociálně patologických jevů.

6.1 PROJEKTY

Poznámky ke školním projektům, které jsou obsahem v základní škole i ve školní družině:

I z nás budou dospělí – P 1

Tento projekt je celoroční. Probíhá ve škole i ve školní družině. Žáci během něj získávají kredity za ochotu, pracovitost, pilnost, snahu, sportovní úspěchy, známky, pochvaly, reprezentaci školy ve olympiádách či recitacích, sběr druhotných surovin, bylin apod. Kredity si během roku směňují za vajíčka (nebo jiná alternativa k tomuto hodnocení). Ta poté vyměňují za slepičky a slepičky za opičky (nebo jiná alternativa k tomuto hodnocení). Poslední týden školního roku je projekt vyhodnocen. Hodnocení projektu může být každý rok odlišné.

Cílem projektu je žáky motivovat se slušnému chování, k dobrému vztahu k naší planetě, ke spolužákům, ale také k oceňování práce své a druhých. Projektu se účastní všichni žáci od 1. do 5. ročníku.

Den Země – P 2

Projekt Den Země se uskutečňuje přibližně v den, kdy se slaví Den Země. Žáci se seznamují se správným tříděním odpadů, s ochranou přírody a životního prostředí, s vlivem poškozování přírody na naše zdraví, pracují na školním pozemku a zahradě, uklízí náves před školou a okolí školy, ...

Sběr a třídění surovin doprovází žáky celý rok.

Cílem je žáky seznámit s dopadem ničení přírody na naše zdraví, naučit žáky správně třídít odpad, co se děje při recyklaci, vysvětlit smysl péče o přírodu.

Projektu se opět účastní všichni žáci od 1. do 5. ročníku.

Tradice – P 3

Celoroční práci doprovází informace o dodržování lidových tradic. Žáci si aktivně uvědomují souvislosti tradice s přírodou, aktivně se zapojují do organizace jednotlivých činností, uvědomují si, jak hezké může být pro někoho vyrobit dárek, který mu udělá radost, recitují, zpívají a hrají na hudební nástroje → učí se vystupovat před větším počtem lidí, mohou prodávat své výrobky, připravují akci a pomáhají s organizací celé akce.

Cílem je žáky seznámit s lidovými tradicemi, popěvkami, koledami, básněmi a písněmi, s pracností přípravy takovéto akce a její náročností. Dalším cílem je motivovat žáky k výrobě dárkových a vzpomínkových předmětů. Naučit žáky oceňovat ruční práci svoji a druhých.

Projektu se účastní všichni žáci od 1. – 5. ročníku.

Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání
Školní družina ZŠ Vrčeň

6.2 PODZIMNÍ OBDOBÍ

Toto období bude v naší družině trvat od 1. září do 20. listopadu. Poté se připravujeme na Advent a začínáme chystat výrobky na vánoční jarmark.

Obsah	Cíle	Výstupy – kompetence
Začátek školního roku Seznámení dětí s prostředím školní družiny Stanovení pravidel chování ve ŠD, prostorách školy a na zahradě školy i fary	Seznámit se s prostředím ŠD a pravidly chování ve ŠD Respektovat pravidla Získat informace směřující k ochraně zdraví a osobního bezpečí při pobytu v prostorách ŠD a tělocvičny, na WC, chodbách školy, školní zahradě, průlezkách, pískovišti, trampolině i farní zahradě	Děti si prohlédnou prostory a hračky ŠD, tělocvičnu, půdu, sklep
Zahájení celoročního projektu: „I z nás budou dospělí“	Motivace k dobrým výsledkům práce, ochotě spolupracovat, chování	Dobré chováním, ochota pomáhat, snaha účastnit se kolektivní práce
Bezpečnost dětí Seznámení dětí s pravidly bezpečnosti k ochraně jejich zdraví: v družině v prostorách školy na školní zahradě při vycházkách, výletech při sportu nebo hrách adaptace v kolektivu vycházky v obci hry v tělocvičně pobyty na školní zahradě	Chování Zdvořilé k dospělým, umět pozdravit a poděkovat Chování u autobusu V kolektivu dětí se chovat přátelsky, vyjednávat, vážit si sám sebe i druhých a respektovat je, i když jsme každý jiný Máme svá práva, jsme součástí kolektivu Nebudeme lhostejní ke lži, ubližování, nespravedlnosti, agresivitě, hrát fair play Poučit se o bezpečnosti při vycházkách: dopravní bezpečnost, řídíme se pravidly silničního provozu, dopravními značkami, používáme chodník, tam, kde není, jdeme při kraji zvláště opatrně bezpečné jednání jako prevence úrazu nejen při sportu, vhodné oblečení, dodržování pravidel stanovených vychovatelkou, nepřeceňování sil	Vycházkou na zahradu se děti seznámí s prostředím, zařízením a bezpečností při pobytu na zahradě Beseda o chování formou otázek a odpovědí na dané téma (u autobusu, při sportu....) Při vycházkách v obci poznávat dopravní značky Chůze ve dvojici Dopravní bezpečnost
Učíme se třídit odpad	Znát barvy kontejnerů	Rozlišovat materiály
Orientační hra	Seznámení se s prostředím obce	Orientace v okolí poznáváním obce
Změny v přírodě s přicházejícím podzimem Počasí: mlhy, vítr, chlad, déšť Úroda: kaštiny, žaludy, trnky, šípky, suché trávy, ovoce a zelenina ze zahrádky, rýpání a	Znát důvody proč probíhají změny v přírodě v závislosti na změně ročního období a oběhu zemkoule kolem slunce, (v lese, na louce, v rybníku) Vědět, jaké změny podzim přináší	Vědět, že vše se neustále mění a vyvíjí Kladný vztah k přírodě

Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání
Školní družina ZŠ Vrčeň

<p>orba po sklizni, obilí, brambor, kukuřice sběr hub</p> <p>Význam sklizně pro člověka a pro zvěř v přírodě, příprava na zimu</p> <p>Pouštění draků</p> <p>Zbarvení a opadávání listí</p> <p>Teplé oblečení</p> <p>Podzimní měsíce podle kalendáře</p> <p>Ctění tradic – posvícení, oslava sklizně úrody</p>	<p>Získávat hezký vztah k přírodě</p> <p>Seznámit se s měsíci patřícími do období podzimu</p> <p>Poznávat druhy stromů, zeleniny a ovoce</p>	
Den s miláčky a mazlíčky	<p>Láska ke zvířatům, rozšíření znalostí o jejich chovu, stravě, rasách</p> <p>Komunikace při vyprávění o chovatelství</p>	Privést zvířátka, představit je, vyprávět o péči o ně
Drakiáda	Umět pouštět draka	Pouštění doneseného draka
Dýňové dlabání Skupinová práce dětí, společné dlabání	Rozveselíme prostředí školy vydlabanými dýňovými kamarády, radost ze spolupráce	Dovednost, šikovnost, poučení, radost z práce
Havelské posvícení	Ctění a udržování tradic Havelského posvícení, oslava sklizně úrody - z obilí, máku, švestkových povidel se pekly koláče, zabila se husa, uvařily knedlíky (mouka), přichystalo se zelí, vše čerstvě sklizeno	Nalepit cukrové zdobení na upečené placky
Strašidelná škola	Odvážnost, dovednost při plnění úkolů	Projít stezku odvahy a splnit při ní dané úkoly
Slavnost spadeného listí, lampiónový průvod	Umět vyrobit lampión	Výroba lampiónu zvoleným způsobem, projít a zkusit připravené soutěže
Úklid listí na školní zahradě a na návsi před školou	Vědět, že spadené listí uklízíme	Dovednost hrabání spadaného listí

6.3 ZIMNÍ OBDOBÍ

Začne přípravami na advent v posledním týdnu v listopadu a končit by mohlo maškarním rejmem, to se lidé radovali z konce zimy, předpokládáný termín ukončení zimního období koncem února.

Obsah	Cíle	Výstupy – kompetence
<p>Výzdoba školy na Advent</p> <p>Vánoce, vánoční tradice</p>	<p>Radostné očekávání příchodu Vánoc</p> <p>Znalost tradic a historie slavení vánočního období</p>	<p>Stříhání, lepení, barvení výzdoby</p> <p>Seznamování s informacemi o tradicích Vánoc v průběhu adventu formou vyprávění při různém tvoření</p>
Pozorujeme změny v přírodě a projevy zimy	Umět charakterizovat jednotlivé projevy zimy a vědět, jak se s nimi člověk vyrovnává	<p>Dovednost hnutí sněhu hrablem</p> <p>Uválet kouli, postavit sněhuláka</p>

Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání Školní družina ZŠ Vrčeň

Zima, plískanice, dlouhá noc, déšť, sníh, vlastnosti oblečení, obutí, zimní sporty, hrablo, pluh na úklid sněhu, mrazy, led, rampouchy, jinovatka, námrazy, náledí, potřeby na zimní sporty	Bezpečnost při sportování	Pozorovat tvar padající sněhové vločky Vytvářet otisky ve sněhu - stopy, anděl Zkusit bobování, klouzání
Vánoční dílna	Chuť dětí obohatit nabídku výrobků na vánoční jarmárek o vlastní tvorbu; spolupodílet se na tvorbě dekorací na jarmark	Vytváření dárkových předmětů k prodeji na jarmark; děti si zvolí druh tvoření samy
Mikulášská oslava – čertovské disco	Vydovádíme se, radujeme se z předzvěsti Vánoc	Účast na soutěžích, tancích, přijít v masce čerta, anděla nebo Mikuláše
Vánoční pečení cukroví	Snaha pomoci s pečením cukroví	Vyvalování, vykrajování, slepení
Školní akce – Školní Vánoce s vystoupením	Zúčastnit se zpěvem, tancem, přednesem básní při prodeji výrobků	Vystoupení při kulturním pásmu a při prodeji výrobků
Vánoce v družině	Oslavíme v kolektivu	Obdarování kamaráda
Tříkrálové hry	Oslava nového roku – přináší něco nového	Připojit se, zúčastnit se her v tělocvičně
Tříkrálová občůzka obcí	Poučení o smyslu dobročinnosti	Skupinová činnost, oblečení tří králů, občůzky občanů
Den sběratelů	Rozšíření informací poznávání zajímavostí	Přinesení a vystavení vlastní sbírky, vyprávění o ní
Maškarní karneval	Rozvoj tvořivosti a nápaditosti	Kreslení, malování, střihání

6.4 JARNÍ OBDOBÍ

Začne karnevalem, jenž je oslavou konce zimy, podle termínu v kalendáři.

Obsah	Cíle	Výstupy – kompetence
Slunko svítí delší část dne, již hřeje Příroda a zvířata se probouzejí ze zimního spánku	Všímavost ke změnám v přírodě Vnímání rostlin, živočichů, počasí	Láska k přírodě, radost ze sounáležitosti s přírodou
Jarní úklid hraček	Pořádek kolem nás	Uklízíme a třídíme
Společná akce se školou – Vynášení Moreny Termín: březen	Oslavujeme konec zimy a vítáme jaro	Morana představuje zimu, vyhánění zimy
Velikonoce: Termín: dle kalendáře Barevný týden před Velikonocemi	Seznamování s pojmenováním a významem dnů před Velikonocemi	Přijít v barevném oblečení, znalost významu konkrétních barev
Velikonoční dílna	Chystáme dekorace na velikonoční jarmark	Vyrobít výrobek nebo zdobit kraslice
Prodej velikonočních výrobků	Účast při prodeji	Podpora dětem
Pletení pomlázek	Tradice pletení pomlázek – znalost	Zkusit pletení
Den Země – školní projekt	Kladný vztah k Zemi, přírodě Pěstitelské dovednosti	Kladný vztah k životnímu prostředí
Čarodějnice	Skončíme se špatnými zvyky,	Ctíme tradice a vydovádíme se

Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání
Školní družina ZŠ Vrčeň

	přijmeme něco nového	
Den matek	Vážíme si maminek a chystáme jim dárek a oslavu	Výroba přáníčka, účast na kulturním pásmu na oslavě Dne matek
Vycházky Pobyty na školní zahradě Rekreační činnosti Sportování Hudebně pohybové aktivity Výlet Exkurze	Pohyb Poznávání Kamarádství Odpočinek Zábava Vztah k hudbě, zpěvu a umění Poznávání Diskuze o tom, co jsme viděli	

6.5 LETNÍ OBDOBÍ

Začne oslavou Dne dětí 1. června.

Obsah	Cíle	Výstupy – kompetence
Mezinárodní den dětí	Proč se slaví Význam vzniku Dne dětí	Seznamování s informacemi o důvodech vzniku Dne dětí
MDD – sportovní olympiáda ve ŠD	Chut' zasportovat si, aktivně oslavit Den dětí	Účastnit se zápolení, aktivní pohyb, pochopit, že nejde o to vyhrát, ale zúčastnit se společných her s kamarády
MDD pro děti v MŠ Vrčeň	Starší žáci připraví aktivity pro mladší děti	Vztah k mladším
MDD v obci Vychovatelky připraví zábavu na stanovištích	Pohybové aktivity s odměnou a heslem „Kdo si hraje, nezlobí“	Radost z pohybu a splnění daných úkolů
Soutěž dívek - MISS Soutěž hochů – Správný kluk	Ukázat dovednosti, znalosti a talent	Praktická ukázka schopností Překonání studu při veřejném vystoupení
Den otců	Ocenit roli otce v rodině	Prožitek ze společných chvil zápolení
Nocování ve škole s výletem nebo exkurzí	Upevnění kamarádství, překonávání strachu, samostatnost, hygienické návyky	Dobrodružství, zážitky, být součástí kolektivu
Družinová pout'	Oslava konce školního roku	Zábava, pohyb, odměna
Vyhodnocení celoročního projektu „I z nás budou dospělí“	Rekapitulace práce žáků	Sebehodnocení žáka
Stopovaná Sportovní hry Relaxační činnosti Vycházky		

Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání
Školní družina ZŠ Vrčeň

7. Podmínky přijímání žáků

Podmínkou přijetí do družiny k pravidelné docházce je skutečnost vyplnění závazné přihlášky do družiny, kde musí být uveden rozsah docházky a způsob odchodu účastníka z družiny.

Umístění do ŠD bude podle tohoto pořadí do stanovené kapacity školní družiny do počtu 75 žáků:

1. žáci z 1.ročníku ZŠ Vrčeň
2. žáci ze 2.-5.ročníku ZŠ Vrčeň postupně do naplnění kapacity školní družiny
3. žáci 1.stupně ZŠ jiných škol
4. žáci 2.stupně, kteří nejsou zapsáni v nějakém školním klubu

O přijetí do školní družiny rozhodne ředitel školy.

Způsob přihlašování žáků do školní družiny, způsob přihlášení, odhlášení či vyloučení žáka ze ŠD

Žáka přihlašuje jeho zákonný zástupce řádně vyplněnou přihláškou do ŠD v měsíci září (nebo v jiný měsíc podle potřeby rodičů) na daný školní rok. Zákonný zástupce vyplní důležité údaje včetně odchodu žáka ze školní družiny.

Délka vzdělávání ve školní družině trvá 1 (jeden) školní rok. Zájmové vzdělávání končí vždy na konci školního roku. Doklad o ukončení vzdělávání není na konci školního roku vydáván.

Změnu odchodu ze školní družiny lze měnit jen písemnou formou:

a) Trvalá změna: zákonný zástupce je povinen provést tuto změnu v tiskopise „Přihláška k pravidelné docházce do ŠD“.

b) Krátkodobá změna (1 den nebo několik dnů): zákonný zástupce je povinen vyplnit vnitřní doklad ŠD „Uvolnění žáka ze školní družiny“

Odhlášení žáka ze školní družiny provede zákonný zástupce písemně na tiskopise „Přihláška do školní družiny“.

Ředitel školy může rozhodnout na základě návrhu vychovatelky při pedagogické radě o vyloučení žáka ze zájmového vzdělávání nebo o podmíněném vyloučení, pokud tento žák soustavně nebo nějakým významným projevem porušil vnitřní řád školní družiny (kázeň a pořádek, ohrožuje zdraví a bezpečnost ostatních, dlouhodobě svévolně nenavštěvuje ŠD, poškozují-li majetek školní družiny nebo z jiných zvláště závažných důvodů). Toto rozhodnutí projedná se zákonnými zástupci žáka, vyhotoví o něm písemný zápis a stanoví zkušební dobu.

Není-li žák přihlášen k docházce do ŠD, přijde-li do ŠD po ukončené zájmové činnosti, nebo zůstane v ŠD déle, než je uvedeno v přihlášce – bude zapsán do Návštěvní knihy jako nezapsané dítě

- Přihlášky rozdává vychovatelka první školní den
- Písemná přihláška je podmínkou pro zařazení do pravidelných forem zájmového vzdělávání
- Žáci přinesou vyplněnou přihlášku do ŠD během prvního školního týdne
- Na přihlášené žáky se vztahují veškerá práva a povinnosti účastníka zájmového vzdělávání
- V přihlášce vyplní zákonný zástupce důležité informace o žákovi, rozsah docházky, způsob hodinu odchodu, telefonní kontakt
- Nepřítomnost žáka v ŠD omlouvají zákonní zástupci písemně (omluvenka musí obsahovat den, čas odchodu, pověřenou osobu pro vyzvednutí, podpis zákonného zástupce)
- Do ŠD se mohou žáci hlásit v průběhu celého školního roku, pokud není překročena kapacita ŠD
- Na písemnou žádost zákonných zástupců může žák ukončit nebo přerušit docházku do ŠD
- O přijetí rozhoduje ředitel školy
- Odhlásit žáka z družiny mohou pouze zákonní zástupci a to písemně
- Doklad o ukončení docházky do ŠD se nevydává

Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání Školní družina ZŠ Vrčeň

8. Průběh a ukončování vzdělávání

Žák je přijímán do školní družiny na počátku každého školního roku na základě přihlášky k zájmovému vzdělávání. Tuto přihlášku podávají řádně vyplněnou podle požadavků školy zákonní zástupci žáka. Ředitel školy rozhodne o přijetí nebo nepřijetí žáka k zájmovému vzdělávání.

Zájmové vzdělávání je možné ukončit ředitelem školy, pokud žák porušuje daná pravidla, nechce se podřídit pedagogickým pracovníkům, pokud zásadním způsobem nedodržuje vnitřní řád školní družiny, poškozuje-li majetek školní družiny, ubližuje-li sobě i ostatním žákům.

Po ranním vstupu dítěte do budovy školy sleduje jeho přezouvání a svlékání v šatně paní školnice - uklízečka, která u vchodu vykonává ranní dohled. Poté přicházejí děti do školní družiny, kde probíhá ranní provoz a přivítá se s vychovatelkou pozdravem a podáním ruky.

Provoz ranní družiny probíhá v době od 6.30 hod do 7.30 hod. Jedná se převážně o činnosti odpočinkové. V 7.30 hod. se po jednotlivých ročnících postupně (po úklidu použitých her) děti řadí u dveří, pozdravem se loučí s vychovatelkou, jdou do šatny pro aktovky a odcházejí do tříd na vyučování.

Odpolední blok zájmových činností zahajujeme od 11.30 hod. Děti přebírají paní vychovatelky od učitelů ve třídách nebo ve školní jídelně. Starším žákům končí obvykle vyučování o hodinu nebo o dvě hodiny později. Ty pak z jídelny přivádějí do družiny jejich vyučující nebo dozor konající pedagogové. Po skončení vyučování přicházejí žáci ze třídy do družiny, případně na školní zahradu, již samostatně. Vzhledem k tomu, že jde o starší žáky, zodpovídají při přesunu za bezpečnost sami. Při vstupu děti jednotlivě oznámí vychovatelce svůj příchod do družiny.

Odchody dětí ze ŠD probíhají dle ustanovení na přihláškách nebo písemné omluvence o aktuální změně.

Evidence účastníků

- Vychovatelka vede evidenci docházky do ranní družiny.
- Vychovatelka vede evidenci žáků, kteří nejsou přihlášení k pravidelné docházce do ŠD a účastní se akcí konaných školní družinou.
- Nepřítomné žáky v odpolední části provozu píše do Třídní knihy pro školní družinu.

9. Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Mezi žáky se speciálními potřebami patří na naší škole především děti s vývojovými poruchami učení a chování.

V případě vážnějších problémů bychom na základě důkladného vyšetření vypracovali dítěti tzv. individuální vzdělávací plán (IVP). Tento plán vypracovává třídní učitel, zpravidla před zahájením školního roku a jeho platnost je na jeden školní rok. IVP vychází z vyšetření a doporučení Pedagogicko-psychologické poradny nebo Speciálního psychologického centra, je konzultován s pracovníky Pedagogicko-psychologické poradny a zohledňuje i názor zákonného zástupce, vychází z učebních dokumentů a respektuje potřeby žáka. Zákonný zástupce i Pedagogicko-psychologická poradna s IVP vyjadřují souhlas.

Obsah individuálního vzdělávacího plánu

Základní údaje o žákovi, závěry vyšetření a doporučení z odborného pracoviště, konkrétní cíle, organizace výuky, forma zadávání úkolů, způsob hodnocení a klasifikace, nezbytné kompenzační pomůcky, učebnice, organizace speciálně pedagogické a psychologické péče, návrh na navýšení finančních prostředků, způsob spolupráce se zákonnými zástupci, podíl žáka na řešení problémů, popis projevů žáka ve škole.

Všichni pedagogičtí pracovníci respektují zvláštní a doporučované přístupy k žákům se specifickými poruchami učení a chování. Vybírají si z doporučovaných přístupů ty, které odpovídají individuálním potřebám dítěte.

Dále pak mezi žáky se specifickými vzdělávacími potřebami patří žáci se zdravotním postižením, žáci se zdravotním znevýhodněním a žáci se sociálním znevýhodněním.

Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání

Školní družina ZŠ Vrčeň

Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Zvláštní skupinu tvoří také žáci mimořádně nadaní. Tito žáci vyžadují do učitelů náročnější přípravu na vyučování v jednotlivých předmětech, neboť mají své specifické vzdělávací potřeby, na které je nutno reagovat. Pro tyto žáky je zapotřebí zvýšené motivace k rozšiřování základního učiva do hloubky především v těch vyučovacích předmětech, které reprezentují nadání dítěte.

Velmi často se stává, že tito žáci mají výkyvy v chování. Je nutné toto chování usměrňovat s pedagogickým optimismem a taktně, avšak důsledně. Usměrnujeme žáky v osobnostní výchově, vedeme je k rovnému přístupu k méně nadaným spolužákům, k toleranci, ochotě pomáhat slabším. Není výjimkou, že vyniká-li žák v jedné oblasti, v jiné je průměrný.

Pro žáka mimořádně nadaného, po domluvě s Pedagogicko-psychologickou poradnou, vypracuje škola individuální vzdělávací plán.

Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Pro úspěšný rozvoj dítěte má velký význam život v populačně přirozené skupině, kde jsou zastoupeni jedinci s různými vlohami a vlastnostmi. Patří sem také děti se sociálním znevýhodněním, děti s jiným mateřským jazykem a děti se zdravotním postižením nebo znevýhodněním.

Naši snahou je tyto děti nevydělovat do samostatných skupin a snažíme se jim vytvořit a zajistit vhodné podmínky pro jejich úspěšné zájmové vzdělávání.

Prizpůsobujeme a upravujeme jim obsah vzdělávání i odlišnou délku jednotlivých forem vzdělávání.

Přihlížíme k jejich možnostem a schopnostem, respektujeme jejich individualitu a věnujeme jim specifickou péči v rozsahu, který potřebují. Při hodnocení výsledků zájmového vzdělávání zohledňujeme druh, stupeň a míru postižení nebo znevýhodnění.

Ve školní družině se zvýšenou pozorností věnujeme dětem se specifickými vzdělávacími potřebami. Dáváme jim sice prostor k volnému výběru her a kamarádů, ale sledujeme vývoj této činnosti. Uznáme-li za vhodné, nabízáme jiné činnosti, vhodnější pro dané dítě. Vždy jde o individuální situaci u konkrétního dítěte. Stejným způsobem potřebují upravovat činnosti i děti nadané, avšak hyperaktivní.

Vždy s ohledem na bezpečnost jejich, ale i všech dětí

Spolupracujeme s rodiči, nebo zákonnými zástupci dítěte, s učiteli a školskými poradenskými zařízeními. Školní vzdělávací program ŠD vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání a navazuje na Školní vzdělávací program Základní školy Vrčeň.

Školní družina se snaží vytvářet podmínky i pro rozvoj mimořádně nadaných dětí. Talentované děti zařazujeme do aktivit primárně určených vyšším věkovým skupinám a nabízíme jim vhodné činnosti, které rozvíjí jejich tvořivost, rozumové schopnosti nebo pohybové a umělecké dovednosti.

- Úzká spolupráce vychovatelky se školou – identifikace takových žáků a stanovení vhodných forem práce
- Intenzivní spolupráce se zákonnými zástupci
- Žákům je poskytnuta pomoc dle stupně a charakteru jejich zdravotního postižení a při začleňování do činností je přihlédnuto k jejich vzdělávacím potřebám a je pro ně vytvořeno podnětné prostředí
- Zaměřujeme se na prevenci sociálně patologických jevů (šikana, alkohol drogy, krádeže, lhaní, týrání, ...)
- Při přechodech do ŠD chodíme organizovaně, při vycházkách v útvaru po dobu nezbytně nutnou
- Podobně je přístupováno k žákům nadaným (umožňujeme práci ve skupině, zdokonalování se v činnostech,....)

10. Popis materiálních, personálních a ekonomických podmínek školní družiny

10.1 Materiální podmínky školní družiny

Školní družina se nachází v přízemí budovy ZŠ. Součástí družiny je i menší sklad s pomůckami, hračkami a materiálem. Herna je dostatečně vybavena. Vybavení družiny (nábytek, hry, stavebnice, koberec, stolní hry) je pravidelně obměňováno nebo obnovováno. Výzdoba družiny je podnětná, aktuální a pro žáky přitažlivá.

Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání **Školní družina ZŠ Vrčeň**

Protože prostor družiny je dost stísněný pro počet zapsaných dětí, jsou využívány i další prostory školy. Především dobře vybavená tělocvična (ke sportování, ale i k různým akcím – besídky, karnevaly, soutěže, hry). Často využívaným prostorem je školní zahrada. Slouží k rekreačním činnostem, ke sportovnímu vyžití dětí, k setkávání s rodiči a k dalším činnostem. Další využívaný prostor je II. třída v prvním patře budovy ZŠ, kde mohou děti získávat informace na počítačích (internet), procvičovat své vědomosti z různých předmětů. V těchto prostorách probíhají i některé kroužky (činnosti). Důležité je i okolí školy, kam často vychází družina na vycházky za poznáváním přírody na soutěže a orientační činnosti. Bohužel zatím chybí ve vesnici víceúčelové hřiště, kterého by družina mohla využívat.

Určení místa pro aktivity školní družiny:

- Místnosti školní družiny v přízemí školy
- Učebny v 1. patře školy (zájmové činnosti, práce na počítačích apod.)
- Školní zahrada
- Tělocvična školy

10.2 Personální podmínky

Činnost školní družiny zabezpečují vychovatelky, které svým vzděláním splňují podmínky pro práci podle zákona o pedagogických pracovnících.

Vychovatelky:

- se průběžně zapojují do dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti pedagogické, tělovýchovné, rukodělné apod
- jsou motivovány k dalšímu vzdělávání a odborné zaměření si dále prohlubují v akreditovaných kurzech a samostudiu. Pravidelně navštěvují pedagogické rady svolané ředitelem školy. Svoji pracovní dobou plně zabezpečují provoz družiny (06:30 – 07:30 x 11:30 – 16:30).
- zajišťují možnost odcházení žáků na zájmové činnosti, které škola nabízí. Zájmové činnosti zabezpečují vychovatelky, další pedagogičtí pracovníci školy a zákonní zástupci žáků.
- spolupracují s vyučujícími ZŠ i s rodiči žáků. Nepřítomnost vychovatelek (nemoc, školení...) zabezpečují pedagogičtí pracovníci základní školy.
- spolu s učiteli ZŠ zabezpečují vychovatelky přesuny dětí do školní jídelny a dozory na obědech.
- chovají se a jednájí profesionálním způsobem v souladu se společenskými pravidly, pedagogickými a metodickými zásadami výchovně vzdělávací činnosti ve školní družině
- mají vysokou míru empatie a dovedou projevit kladný vztah k žákům
- umějí vytvořit příznivé sociální klima a efektivně se žáky jednat
- mají organizační schopnosti
- vytvářejí pestrou a zajímavou nabídku činností s vhodným časovým prostorem
- pro zájmové aktivity využívají své odborné zaměření
- navozují radostnou atmosféru a komunikační prostor
- posilují v žácích kladné citění, sebevědomí, pocit bezpečí a vytvářejí dobrý kolektiv
- dodržují pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví, dbají na bezpečnost žáků
- umí prezentovat výsledky činnosti školní družiny na veřejnosti
- vedou evidenci docházky žáků do družiny

10.3 Ekonomické podmínky školní družiny

Ředitel školy stanoví vnitřním nařízením ZŠ Vrčeň výši úplaty (Vyhláška 74/2005, § 11, odst. 1 – 4, ve znění pozdějších předpisů) za pobyt ve školní družině (zahrnou i žáky, kteří chodí na nepravidelnou činnost a stanovit jim výši úplaty za 1 den pobytu, ať jsou v ŠD hodinu nebo celý den).

Výše úplaty nesmí překročit 120 % průměrných skutečných neinvestičních výdajů na účastníka v uplynulém kalendářním roce ve stejné nebo obdobné činnosti.

Veškeré finance vybrané takto stanovenou úplatou jsou určeny pro potřeby ŠD – nákup materiálu spotřebního (nikoliv vybavení nábytkem apod.)

Úplata je placena 2x za školní rok (od 1.9. do 31.1. a od 1.2. do 30.6.). Platba proběhne převodním příkazem nebo složením hotovosti ve škole na účet školy.

Za první pololetí je posledním dnem splatnosti 30.11. a za druhé pololetí 31.5.

Žáci mohou být osvobozeni od úplaty. Podmínky zproštění platby upravuje vyhláška o zájmovém vzdělávání.

Při zvýšení nákladů na provoz školní družiny může ředitel školy úplatu navýšit se souhlasem zřizovatele, ale zároveň dopředu informovat zákonné zástupce dětí.

11. Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví

11.1 Zdravý životní styl dítěte ve školní družině

- zdravé prostředí prostorů užívaných ŠD – odpovídající osvětlení, teplo, čistota (úklid společných prostor po skončení vyučování – úklid třídy, vynesení odpadků, úklid WC, šaten, chodeb), větrání
- ochrana žáků před úrazy – poučení o bezpečnosti na začátku školního roku a před každou činností a akcí ŠD
- vyvážený poměr činností relaxačních, odpočinkových a aktivních
- vhodný stravovací a pitný režim – stravování je dle platné vyhlášky o školních jídelnách, pitný režim zajistí žáci z domova a pitná voda v budově školy
- dostupnost prostředků 1.pomoci
- rozvíjení hygienických a pracovních návyků – upevňování prvků sebeobsluhy
- umožnění přiměřeného pobytu venku za vhodného počasí a stavu ovzduší
- poskytování dostatku volného pohybu venku i ve třídách
- pěstování pocitu důvěry a bezpečí v prostředí ŠD
- poskytování vhodné péče žákům, kteří zůstávají v družině poslední
- upozorňování na případná nebezpečí i mimo ŠD a učení, jak se zachovat

11.2 Bezpečnost a ochrana zdraví dětí ve školní družině

Zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků v ŠD

- Bezpečnost žáků a ochrana zdraví žáků v ŠD – poučení žáků podle přílohy č.2 školního řádu; zápis o poučení žáků je součástí třídní knihy
- Bezpečnost a ochranu zdraví žáků při činnostech zajišťuje každá vychovatelka ve svém oddělení metodicky správným a plánovitým výběrem činností v jednotlivých zaměstnáních.
- Veškeré zjištěné nedostatky vychovatelky okamžitě nahlásí vedení školy.
- Žák je povinen okamžitě hlásit vychovatelce každé zranění při činnostech.
- Při úrazu žáka zajistí vychovatelka první pomoc a lékařské ošetření. Dle potřeby zajistí další dozor nebo dohled nad žáky. O úrazu a provedených opatřeních ihned informuje zákonného zástupce žáka a ředitele školy. Podle závažnosti úrazu zajistí lékařské ošetření (155) nebo předání žáka zákonnému zástupci.
- Úraz zapíše do Knihy úrazů a podle závažnosti informuje ředitele školy.
- Žáci dodržují pravidla stanovená vychovatelkou ŠD – pohyb po škole, uvolňování na WC, pravidla při zapůjčování věcí a jejich úklidu.
- Žáci dodržují bezpečnostní pravidla, se kterými jsou před každou činností seznámeni vychovatelkou.
- Žáci dbají na správné chování mezi spolužáky a chrání tak svoje i cizí zdraví.
- Žákům není dovoleno v době činnosti ŠD se zdržovat v prostorách školy, pokud nad nimi není vykonáván dozor.
- Žákům je zakázáno manipulovat s elektrickými spotřebiči, vypínači, hasicími přístroji bez dozoru vychovatelky.
- Při akcích konaných mimo místo školy musí být místo a čas shromáždění a skončení akce oznámeno pedagogem nejméně 1 den předem zákonným zástupcům a to zápisem do ŽK nebo do notýsků nebo jinou písemnou formou.
- Při krátké nepřítomnosti vychovatelky (náhlá nezbytná nepřítomnost v průběhu dne) je možné spojit oddělení. Vychovatelka daného oddělení přizpůsobí činnost tomuto počtu. S touto situací je vždy obeznámeno vedení školy.
- Předem známá nepřítomnost vychovatelky přesahující 1 den je řešena zástupem. Zastupovat mohou i učitelé 1.stupně nebo asistent pedagoga.